

Περιφερειακός Σύμβουλος : Μιχάλης Μπάκας
www.oikoanemos.wordpress.com email: oikologikos.anemos@gmail.com

Χίος, 19 Απριλίου 2013

Για τη νέα προγραμματική περίοδο 2014-20 και γιατί εμείς θέλουμε «να κάνουμε τη ζωή μας ποδήλατο»

Τοποθέτηση στο **αναπτυξιακό συνέδριο της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου** για τη Νέα Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 που έγινε στη Χίο την Παρασκευή 19/4/2013, έκανε ο Μιχάλης Μπάκας, περιφερειακός σύμβουλος βορείου Αιγαίου με τον Οικολογικό Άνεμο. Ο Μιχάλης Μπάκας τοποθετήθηκε για τις θέσεις και τις προτάσεις του συνδυασμού απέναντι στην πρόκληση της νέας προγραμματικής περιόδου. Είναι σημαντικό να δούμε τα λάθη των προηγούμενων πακέτων στήριξης για να μην επαναληφθούν. Στις βασικές αρχές του νέου ΕΣΠΑ υπάρχουν πολλά ενδιαφέροντα στοιχεία όπως η ενίσχυση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και του αγροτικού τομέα, οι βιώσιμες μεταφορές, η ενίσχυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας ή η αποδοτική χρήση φυσικών πόρων. Το ζήτημα είναι να ξεφύγουμε από τον παλιό τρόπο σκέψης της ανάπτυξης του τσιμέντου και να δούμε πώς θα αξιοποιήσουμε τη χρηματοδότηση με τη μέγιστη αποτελεσματικότητα στηριζόμενοι σε ένα διαφορετικό όραμα για τα νησιά μας.

Κατά την τοποθέτηση του ο Μιχάλης Μπάκας εστίασε σε προτάσεις του Οικολογικού Άνεμου που αφορούν στην ανάγκη για ανάπτυξη σχημάτων κοινωνικής οικονομίας με τη στήριξη συνεταιριστικών επιχειρήσεων, στην ενίσχυση δράσεων που προωθούν την εξοικονόμηση ενέργειας και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών μικρής κλίμακας με σεβασμό στο χώρο και τη συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Σημαντικό είναι το ζήτημα της διαχείρισης των υδατικών πόρων ενώ απαραίτητη η σύνδεση του τουρισμού με πολιτισμό, περιβάλλον, γεωργία – κτηνοτροφία, τομείς που αποτελούν τη βάση για την ανάπτυξη των νησιών μας. Στο επίπεδο της διοικητικής προετοιμασίας της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου είναι σημαντική η δημιουργία μιας ομάδας ευρωπαϊκών υποθέσεων που θα αποτελείται από διοικητικούς υπαλλήλους με επικεφαλής αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη.

Κλείνοντας ο Μιχάλης Μπάκας έκανε την παρακάτω δήλωση: **«Το ερώτημα που μου γεννήθηκε από τη συζήτηση είναι το ποιοι θα εφαρμόσουν αυτές τις πολιτικές. Φοβάμαι ότι καλούνται να τις εφαρμόσουν άνθρωποι που δεν τις πιστεύουν.** Ακούσαμε και σήμερα δημάρχους ακόμα να ονειρεύονται λιμάνια, αεροδρόμια και μεγάλους οδικούς άξονες ως βάση για την ανάπτυξη των νησιών μας. Ο εκπρόσωπος της ΕΕ ανέφερε ότι δεν θα χρηματοδοτούνται πλέον νέοι οδικοί άξονες παρά μόνο έργα οδικής ασφάλειας και είμαι σίγουρος ότι κάποιοι μέσα στην αίθουσα αμέσως σκέφτηκαν ότι θα βαφτίσουν το κρέας ψάρι, κάνοντας νέους δρόμους «για λόγους οδικής ασφάλειας». Υπάρχει όραμα για ένα καλύτερο μέλλον; Προτάθηκε από την ΕΕ σήμερα η ενίσχυση του ποδήλατου στις πόλεις μας και αστεειυόμενοι 2 εισηγητές επισήμαναν ότι μας ήδη «μας έχουν κάνει τη ζωή ποδήλατο» και δεν αντέχουμε άλλο. Το θέμα είναι ότι εμείς **θέλουμε «να κάνουμε τη ζωή μας ποδήλατο» γιατί κάτι τέτοιο σηματοδοτεί ένα νέο όραμα, μια νέα σχέση με την πολιτική πρακτική.** Γιατί το ποδήλατο σηματοδοτεί την επιστροφή στον πολίτη, στην κλίμακα του νησιωτικού χώρου, τη σχέση του ανθρώπου με την πόλη και τη φύση, την επικοινωνία και την αλληλεγγύη με τους συνανθρώπους μας μακριά από την ανάπτυξη του αυτοκινήτου και της μπουλντόζας. Για ένα νέο όραμα όπου ο άνθρωπος βρίσκεται σε αρμονία με το περιβάλλον, για μια κοινωνία στο μονοπάτι για περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική βιωσιμότητα.»

Περισσότερες πληροφορίες: Μιχάλης Μπάκας 6944654785

Ακολουθεί αναλυτικά η τοποθέτηση

Για τη νέα προγραμματική περίοδο 2014-20 και γιατί εμείς θέλουμε «να κάνουμε τη ζωή μας ποδήλατο»

Πραγματικά σημαντικό είναι το αναπτυξιακό Συνέδριο της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου για τη Νέα Προγραμματική Περίοδο 2014-2020. Τα αντίστοιχα αναπτυξιακά προγράμματα που ξεκίνησαν από τη δεκαετία του '80 (Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα) και τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης που τα διαδέχθηκαν, κατά κοινή ομολογία, συνάντησαν προβλήματα στην εφαρμογή τους στα νησιά μας. Οφείλουμε λοιπόν σε κάθε περίπτωση να βλέπουμε στο παρελθόν, σημειώνοντας τα λάθη για να μην τα επαναλάβουμε στο μέλλον. Πρώτα από όλα βέβαια, ως πολίτες και ως πολιτικοί πρέπει να μάθουμε να συζητάμε, να ανταλλάσσουμε απόψεις δημιουργικά, με στόχο το καλό των νησιών μας. Και φοβάμαι ότι όπως φάνηκε και σήμερα στην ελληνική πολιτική σκηνή αυτό δεν είναι ακόμα κεκτημένο.

Βλέποντας τις προτεραιότητες που προωθούνται στην νέα προγραμματική περίοδο συναντάμε θέματα όπως η ενδυνάμωση της έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας, η χρήση και η ποιότητα των τεχνολογιών πληροφόρησης κι επικοινωνίας, η ενίσχυση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και του αγροτικού τομέα. Σημαντική φυσικά για εμάς που προερχόμαστε από τον οικολογικό τομέα αποτελεί η προτεραιότητα για στροφή προς μια οικονομία χαμηλού άνθρακα, η προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, η προώθηση της περιβαλλοντικής αποτελεσματικότητας και της αποδοτικής χρήσης των φυσικών πόρων αλλά και ένα ζήτημα κλειδί για τα νησιά μας που αφορά στην προώθηση βιώσιμων μεταφορών και αντιμετώπιση των προβλημάτων σε υποδομές.

Το ζήτημα είναι πώς θα γίνουμε περισσότερο αποτελεσματικοί στην περίοδο κρίσης που βιώνουμε σήμερα χωρίς να μας οδηγήει η ανάγκη για απορρόφηση των κονδυλίων αλλά το όραμα για βιώσιμο μέλλον για τα νησιά μας. Σε κάθε περίπτωση οι υποδομές που προωθούνται με ευρωπαϊκή χρηματοδότηση πρέπει να συνάδουν με τη βιωσιμότητα και την προστασία του περιβάλλοντος και να συμβάλλουν στην κοινωνική συνοχή, η οποία έχει διαλυθεί λόγω κρίσης. Πρέπει να μην χρηματοδοτείται η προώθηση εκείνων των υποδομών που σπαταλούν ή βλάπτουν τους φυσικούς πόρους και το περιβάλλον. Οι υποδομές που ενισχύονται πρέπει να είναι έξυπνες, πράσινες, να ανταποκρίνονται καλύτερα στις ιδιαιτερότητες και δυνατότητες κάθε περιοχής αλλά και να σέβονται το περιβάλλον. Προς αυτήν την κατεύθυνση εμείς στον Οικολογικό Άνεμο στο Βόρειο Αιγαίο, συμβάλλοντας στο δημόσιο διάλογο για τον προγραμματισμό της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-20 έχουμε να επισημάνουμε επιγραμματικά τα παρακάτω σημεία:

- Την ανάγκη για ανάπτυξη σχημάτων κοινωνικής οικονομίας με τη στήριξη συνεταιριστικών επιχειρήσεων. Στην Ευρώπη καλύπτουν το 10% του οικονομικού τομέα, προσφέροντας χιλιάδες θέσεις εργασίας, ενώ είναι χαρακτηριστικό ότι το 50% του τομέα των ΑΠΕ στη Γερμανία καλύπτεται από τέτοιες επιχειρήσεις. Γιατί χρειαζόμαστε και στα νησιά μας επενδύσεις στην ενέργεια μικρής κλίμακας, με τη συμμετοχή τοπικών κεφαλαίων, επενδύσεων προσαρμοσμένων στο νησιωτικό χώρο, μακριά από φαραωνικά έργα. Δυστυχώς με μεγάλη ευθύνη παλαιοκομματικών τακτικών ο κόσμος έχει χάσει την εμπιστοσύνη τους στα συνεταιριστικά σχήματα αλλά είμαστε υποχρεωμένοι να κάνουμε μια νέα αρχή, εστιάζοντας στη διαφάνεια και την τακτική λογοδοσία.
- Την ενίσχυση σχημάτων τοπικής βιώσιμης διαχείρισης των απορριμμάτων και αποβλήτων με κατάλληλης κλίμακας τεχνολογίες με στόχο ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση και επεξεργασία των οργανικών απορριμμάτων, με διαλογή στην πηγή, με στόχο μηδενικά απόβλητα, αντί για βαριές υποδομές επεξεργασίας σύμμικτων απορριμμάτων. Ήδη σε άλλες περιοχές στην Ελλάδα έχουν ξεκινήσει τέτοιες πρωτοβουλίες όπως στη Λακωνία για την ανακύκλωση
- Την ενίσχυση δράσεων που προωθούν την εξοικονόμηση ενέργειας και τη χρήση ανανεώσιμων πηγών σε δημόσια και ιδιωτικά κτίρια με στόχο την αντιμετώπιση ενεργειακής φτώχειας και δημιουργία θέσεων εργασίας. Μόλις χθες εγκρίθηκε από το Περιφερειακό συμβούλιο ανάλογο πιλοτικό πρόγραμμα, ενέργειες που θα έπρεπε να είχαμε κάνει δέκα χρόνια πριν.
- Την ενίσχυση διεπαγγελματικών συμφώνων συνεργασίας με στόχο ποιοτικά προϊόντα και συνεργασία ανά τομέα και νησί σε όλα το βόρειο Αιγαίο

- Τη συνεργασία με το πανεπιστήμιο Αιγαίου, το μεγαλύτερο αναπτυξιακό έργο, που έχει γίνει ποτέ στα νησιά μας. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου έχει μπολιάσει τα νησιά με ανθρώπινο δυναμικό, υψηλής επιστημονικής επάρκειας, δίνοντας νέα, φρέσκα μυαλά στον τόπο μας. Πρέπει να προωθηθούν κοινά έργα συνεργασίας με την Περιφέρεια και ανταλλαγή τεχνογνωσίας. Η Περιφέρεια είναι ο φυσικός εταίρος του Πανεπιστημίου, με στόχο την όσμωση με τις τοπικές κοινωνίες μέσα από τα κοινά έργα, συνεργασίες, ανταλλαγή τεχνογνωσίας, επ' ωφελεία των κατοίκων των νησιών μας.
- Σύνδεση τουρισμού με πολιτισμό, περιβάλλον, γεωργία – κτηνοτροφία. Αυτός είναι ο πλούτος των νησιών μας. Ενίσχυση εναλλακτικού τουρισμού στην πράξη όχι μόνο στα λόγια όπως για παράδειγμα το δίκτυο μονοπατιών που αποτελούν πόλο έλξης για του επισκέπτες εκτός τουριστικής περιόδου αλλά την ίδια ώρα οι δήμαρχοι με τη λογική της μπουλντόζας τα καταστρέφουν για ψηφοθηρικούς λόγους. Για εμάς είναι σημαντική η ενίσχυση δράσεων αποκατάστασης βιοποικιλότητας και των περιοχών NATURA 2000, που μπορούν να αποτελέσουν βάσεις ανάπτυξης και όχι κατάρα όπως πιστεύουν κάποιοι. Απαιτούνται πολιτικές παρεμβάσεις για την προστασία της παράκτιας αλιείας, όπως για παράδειγμα η θέσπιση θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών
- Το πρόβλημα της διαχείρισης υδατικών πόρων είναι καιρίο. Την ίδια ώρα που σε Λήμνο και Χίο η ποιότητα και η ποσότητα του νερού είναι ζητούμενο, προωθούνται έργα μαμούθ στη Λέσβο για καθαρά ψηφοθηρικούς λόγους. Απαιτείται ενίσχυση δράσεων για μείωση διαρροών νερού στα δίκτυα διανομής, επαναχρησιμοποίηση – ανακύκλωση νερού, συλλογή βρόχινου νερού, ενίσχυση υπόγειου υδροφόρου με μικρά φράγματα και αναβαθμίδες και όχι μεγάλα έργα.
- Στο επίπεδο της διοικητικής προετοιμασίας της περιφέρειας βορείου Αιγαίου είναι σημαντική η δημιουργία μιας ομάδας ευρωπαϊκών υποθέσεων που θα αποτελείται από διοικητικούς υπαλλήλους με επικεφαλής αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη. Η Περιφέρεια είναι οι άνθρωποι και το προσωπικό τους κ όχι οι πολιτικοί προϊστάμενοι που έρχονται κ φεύγουν και χρειάζεται να πιστέψουμε και να ενισχύσουμε το ανθρώπινο προσωπικό που έχουμε. Σε κάθε περίπτωση πρέπει οι Πολιτικές να φτάσουν στους πολίτες, και αυτοί να γίνουν συμμετέχοι στη διαμόρφωση τους.

Εν κατακλείδι, πρώτα από όλα είναι προφανές ότι χρειάζεται περιφερειακός, χωροταξικός και ενεργειακός σχεδιασμός για τα νησιά μας. Να αποφασίσουμε ποιο μέλλον θέλουμε για τα νησιά μας και να δούμε πως θα αξιοποιήσουμε τα χρηματοδοτικά προγράμματα στην πράξη με τη απαραίτητη σύνδεση χωρικών και τομεακών πολιτικών, που δεν πρέπει να αλληλοαναιρούνται.

Το ερώτημα όμως που μου γεννήθηκε από τη σημερινή συζήτηση είναι το ποιοι θα εφαρμόσουν αυτές τις πολιτικές. Φοβάμαι ότι καλούνται να τις εφαρμόσουν άνθρωποι που δεν τις πιστεύουν. Ακούσαμε και σήμερα δημάρχους ακόμα να ονειρεύονται λιμάνια, αεροδρόμια και μεγάλους οδικούς άξονες ως βάση για την ανάπτυξη των νησιών μας. Ο εκπρόσωπος της ΕΕ ανέφερε ότι δεν θα χρηματοδοτούνται πλέον νέοι οδικοί άξονες παρά μόνο έργα οδικής ασφάλειας και είμαι σίγουρος ότι κάποιοι μέσα στην αίθουσα αμέσως σκέφτηκαν ότι θα βαφτίσουν το κρέας ψάρι, κάνοντας νέους δρόμους «για λόγους οδικής ασφάλειας». Υπάρχει όραμα για ένα καλύτερο μέλλον; Προτάθηκε από την ΕΕ σήμερα η ενίσχυση του ποδηλάτου στις πόλεις μας και αστεειυόμενοι 2 εισηγητές επισήμαναν ότι μας ήδη «μας έχουν κάνει τη ζωή ποδήλατο» και δεν αντέχουμε άλλο. Το θέμα είναι ότι εμείς **θέλουμε «να κάνουμε τη ζωή μας ποδήλατο»** γιατί κάτι τέτοιο σηματοδοτεί ένα νέο όραμα, μια νέα σχέση με την πολιτική πρακτική. Γιατί το ποδήλατο σηματοδοτεί την επιστροφή στον πολίτη, στην κλίμακα του νησιωτικού χώρου, τη σχέση του ανθρώπου με την πόλη και τη φύση, την επικοινωνία και την αλληλεγγύη με τους συνανθρώπους μας μακριά από την ανάπτυξη του αυτοκινήτου και της μπουλντόζας. Για ένα νέο όραμα όπου ο άνθρωπος βρίσκεται σε αρμονία με το περιβάλλον, για μια κοινωνία στο μονοπάτι για περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική βιωσιμότητα.